

НОВО ПОМАГАЛО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД ЗА НАПРЕДНАЛИ

Биляна Тодорова

Югозападен университет „Неофит Рилски“

Издаденият през 2021 г. „Практикум по лексикология (български език като чужд за напреднали)“ с автори Н. Сталянова, Ел. Крейчова и Ел. Руневска (Stalyanova, Kreichova & Runevska 2021) е успешен опит да се запълни празнота в българската педагогическа и филологическа литература, като се обърне внимание на една често подценявана аудитория – онези, за които българският език не е първи език.

В последните десетилетия, вследствие на различни социални процеси, които засегнаха и България, множество хора емигрират в други европейски държави, част от тях се връщат временно или за по-продължителен период. Учебниците по български език, които се използват в училище, не са подходящо средство за хора, които имат нужда от „опресняване“ или от „надграждане“ на знанията по български език. В същото време, в чужбина интересът към изучаването на „екзотични“ езици като българския, макар и не твърде голям, е устойчив – къде заради наличието на емигрантски български общности, които искат децата, родени зад граница, да не забравят майчиния си език, къде поради други причини, обикновено свързани с любопитство към културата на България или с по-прагматичен интерес. Ето защо е от съществено значение всички – ученици, студенти, предприемачи и пр., които искат да научат езика ни до степен, която им позволява да общуват свободно на български, да имат достъпни ресурси за обучение.

Както вече споменах, стъпка в тази посока е издаденото помагало на Надежда Сталянова, Елена Крейчова и Елена Руневска. Авторките имат богат опит с преподаването на български език на българи и чужденци, както и със създаването на многоезични речници и учебни пособия, които могат да са от помощ на изучаващите български език.

Учебното помагало е насочено към хора, които имат висока степен на владеење на българския език (ниво В1 – В2 на Европейската езикова рамка) и искат да обогатят своя речник и да придобият знания относно системните отношения в българския език в практически план. Практикумът има следната структура: *Предговор* (стр. 7 – 8), *Многозначност* (стр. 9 – 20), *Синонимия* (стр. 21 – 30), *Антонимия* (стр. 31 – 37), *Омонимия* (стр. 38 – 41), *Паронимия* (стр. 42 – 74), *Домашна и чужда лексика* (стр. 75 – 76), *Стилистика* (стр. 77 – 85), *Фразеология* (стр. 86 – 98), *Библиография* (стр. 99). Представени са разнообразни упражнения, които са фокусирани по-скоро върху продукцията на реч (устна и писмена), отколкото върху рецепцията. Разбира се, помагалото съдържа и информация, която да е в помощ на обучаващите се (напр. стр. 9 – 11, стр. 88 – 89) и да ги „научи“, като им представи коректна информация за речниковите значения на думите и изразите. В голяма част от задачите учещият трябва да „разпознае“, да избере кой е подходящият вариант за конкретния контекст измежду няколко опции. Срещат се и множество упражнения, които изискват обучаващите се да създават изречения или текстове в рамките на конкретни дидактични задачи.

Искрено се надявам представеният *Практикум по лексикология (български език като чужд за напреднали)* да е поредното, а не последното издание на този авторски екип, свързано с преподаването на българския език като чужд. Надявам се също така помагалото да стигне до по-широка аудитория, тъй като то може да се използва не само от хората, които изучават българския език като чужд, но и от всички онези, които искат да подобрят уменията си и да задълбочат знанията си по българска лексикология.

ЛИТЕРАТУРА

СТАЛЯНОВА, Н., КРЕЙЧОВА, Е. & РУНЕВСКА, Е., 2021. *Практикум по лексикология (български език като чужд за напреднали)*. София: Парадигма, 100 с, ISBN 978-954-326-445-2.

REFERENCES

STALYANOVA, N., KREICHOVA, E. & RNEVSKA, E., 2021. *Textbook in Lexicology (Bulgarian as a foreign language for advanced students)*. Sofia: Paradigma. 100 p., ISBN 978-954-326-445-2

NEW HELPFUL TEXTBOOK IN BULGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE FOR ADVANCED STUDENTS

✉ **Dr. Bilyana Todorova, Assoc. Prof.**

Web of Science Researcher ID: D-3652-2014

Department of Bulgarian Language

Faculty of Philology

South-West University "Neofit Rilski"

66, Ivan Mihaylov St.

2700 Blagoevgrad, Bulgaria

E-mail: bilyanatodorova@swu.bg